

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΣΤΕΓΑΣΗΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

ΑΘΗΝΑ, 2024

Περιεχόμενα

Κατάλογος Ακρωνυμίων	3
Γλωσσάριο	4
1. Εισαγωγή	6
1.1 Στόχος του Οδηγού Εφαρμογής	6
1.2 Διαδικασίες για την τροποποίηση του Οδηγού Εφαρμογής	6
2. Περιγραφή του προγράμματος «Επίδομα Στέγασης»	7
2.1 Στόχος	7
2.2 Ωφελούμενες Μονάδες	7
3. Καθορισμός ποσού επιδόματος	8
4. Καθορισμός Κριτηρίων Ένταξης	10
4.1 Κριτήρια Ένταξης στο Επίδομα Στέγασης	10
4.1.1 Εισοδηματικά κριτήρια:	10
4.1.2 Περιουσιακά κριτήρια	11
4.1.3 Κριτήρια διαμονής	12
5. Προϋποθέσεις ένταξης στο πρόγραμμα	14
6. Ειδικοί όροι ένταξης στο πρόγραμμα	16
7. Εξαιρέσεις υπαγωγής στο πρόγραμμα	17
8. Διαδικασία Ένταξης στο πρόγραμμα	19
8.1. Υποβολή της Αίτησης	19
8.1.1. α) Υποβολή της αίτησης απευθείας από τον αιτούντα:	20
8.1.1.β) Υποβολή της αίτησης μέσω των Δήμων ή των Κέντρων Κοινότητας:	21
8.1.2. Προσκόμιση και έλεγχος δικαιολογητικών	22
8.1.3. Εκτύπωση της πράξης έγκρισης μετά την οριστική υποβολή και έγκριση της αίτησης	22
8.2. Επεξεργασία της αίτησης	22
9. Απαιτούμενα δικαιολογητικά	24
10. Υποχρεώσεις δικαιούχων	26
11. Χρόνος - τρόπος και διάρκεια καταβολής του επιδόματος	27
12. Αναστολή καταβολής του επιδόματος	28
13. Ανάκληση της πράξης έγκρισης	29
14. Αχρεωστήτως καταβληθέντα - Αναδρομικότητα πληρωμών	31
Παράρτημα I: Εισηγήσεις για αναδρομική καταβολή και αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά - Ενδικοφανείς προσφυγές	32
Παράρτημα II: Χορήγηση Κωδικών	34
Παράρτημα III: Στοιχεία Επικοινωνίας	36

Κατάλογος Ακρωνυμίων

ΓΓΠΣΔΔ	Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης
ΔΕΔΔΗΕ	Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας
ΔΙΑΣ	Διατραπεζικά Συστήματα Α.Ε.
ΗΔΙΚΑ	Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης Α.Ε.
ΚΥΑ	Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΥΚΟΙΣΟ	Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας
ΟΠΕΚΑ	Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Πρόγραμμα	Επίδομα Στέγασης
Οδηγός	Οδηγός Εφαρμογής

Γλωσσάριο

Αιτών	Αναφέρεται στο ενήλικο άτομο που έχει υποβάλει αίτηση ένταξης στο πρόγραμμα Επιδόματος Στέγασης.
Ανήλικα μέλη	Τα μέλη του νοικοκυριού έως 18 ετών.
Απροστάτευτα τέκνα	Τα ανήλικα μέλη του νοικοκυριού που είναι ορφανά και από τους δύο γονείς ή που κανείς γονέας δεν μπορεί να ασκήσει τη γονική τους μέριμνα, λόγω ασθένειας, αναπηρίας, κράτησης ή στρατιωτικής θητείας και που η επιμέλειά τους έχει ανατεθεί με δικαστική απόφαση σε μέλος του νοικοκυριού.
Συνολικό Εισόδημα	Το πραγματικό ή τεκμαρτό εισόδημα από κάθε πηγή προέλευσης -προ φόρων, μετά την αφαίρεση των εισφορών για κοινωνική ασφάλιση- που εισπράχθηκε από όλα τα μέλη του νοικοκυριού, όπως προκύπτει από την τελευταία εκκαθαρισμένη Δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος. Στο συνολικό εισόδημα συμπεριλαμβάνεται και το σύνολο των επιδομάτων και άλλων ενισχύσεων, καθώς και το εισόδημα που απαλλάσσεται από το φόρο ή φορολογείται με ειδικό τρόπο με την εξαίρεση του Επιδόματος Παιδιού του άρθρου 214 του ν. 4512/2018 (Α' 5), των μη ανταποδοτικών αναπηρικών επιδομάτων και της οικονομικής ενίσχυσης του άρθρου 12 του ν. 4538/2018.
Δικαιούχος	Το ενήλικο άτομο που έχει υποβάλλει την αίτηση για λογαριασμό του νοικοκυριού, η οποία έχει εγκριθεί από το αρμόδιο όργανο του ΟΠΕΚΑ.
Έντυπο συναίνεσης	Το έντυπο που βρίσκεται αναρτημένο στον διαδικτυακό ιστότοπο του προγράμματος και υπογράφεται (με θεωρημένο το γνήσιο της υπογραφής) από όλα τα ενήλικα μέλη του νοικοκυριού, πριν την υποβολή της αίτησης στο Δήμο ή στο Κέντρο Κοινότητας. Με την υπογραφή του εντύπου συναίνεσης τα ενήλικα μέλη του νοικοκυριού (και τα φιλοξενούμενα μέλη, αν υπάρχουν) δηλώνουν ότι συναινούν στο σύνολο των διασταυρώσεων που θα πραγματοποιηθούν για την επιβεβαίωση των στοιχείων τους.
Κοινωνική έρευνα	Κοινωνική έρευνα είναι η διαδικασία της διερεύνησης του τύπου διαμονής ή της σύνθεσης του νοικοκυριού των ωφελούμενων μονάδων, που διενεργείται από Κοινωνικό Λειτουργό και μπορεί να περιλαμβάνει επιτόπιες επισκέψεις.
Μονοπρόσωπο νοικοκυριό	Κάθε ενήλικο άτομο που διαμένει μόνο του σε κατοικία και δεν εμπίπτει στην κατηγορία ενηλίκων έως 25 ετών που

	φοιτούν σε πανεπιστημιακές σχολές ή σχολεία ή ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης της ημεδαπής ή αλλοδαπής.
Μονογονεϊκές οικογένειες	Οι οικογένειες στις οποίες ένας μόνος γονέας (άγαμος, σε χηρεία, διαζευγμένος ή σε διάσταση ή λόγω κράτησης του έτερου γονέα σε σωφρονιστικό κατάστημα) ασκεί κατ' αποκλειστικότητα εν τοις πράγμασι ή μετά από σχετική ανάθεση με δικαστική απόφαση ή συμβολαιογραφική πράξη, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, την προσωρινή ή μόνιμη επιμέλεια ενός ή περισσότερων ανήλικων τέκνων. Για τις ανάγκες του προγράμματος, το νοικοκυριό θα πρέπει να απαρτίζεται αποκλειστικά από τα μέλη της μονογονεϊκής οικογένειας, δηλαδή τον γονέα και ένα ή περισσότερα τέκνα, εκ των οποίων τουλάχιστον ένα θα πρέπει να είναι ανήλικο.
Πολυπρόσωπο νοικοκυριό	Όλα τα άτομα που διαμένουν κάτω από την ίδια στέγη. Δύναται να απαρτίζεται και από φιλοξενούμενα άτομα ή φιλοξενούμενη οικογένεια, με την προϋπόθεση ότι η φιλοξενία είχε δηλωθεί στην τελευταία εκκαθαρισμένη δήλωση φορολογίας εισοδήματος. Στο πολυπρόσωπο νοικοκυριό εντάσσονται και τα ενήλικα τέκνα έως 25 ετών που φοιτούν σε πανεπιστημιακές σχολές ή σχολεία ή ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης, ανεξαρτήτως του τόπου διαμονής τους, καθώς και τα άτομα που τους έχει παραχωρηθεί ή νοικιάζουν μέρος της κύριας κατοικίας του νοικοκυριού. Απαραίτητη προϋπόθεση για την ολοκλήρωση της αίτησης είναι η συναίνεση όλων των ενήλικων μελών του νοικοκυριού.
Φιλοξενούμενα Μέλη του Νοικοκυριού	Το πολυπρόσωπο νοικοκυριό δύναται να απαρτίζεται και από φιλοξενούμενα άτομα ή φιλοξενούμενη οικογένεια. Η φιλοξενία πρέπει να έχει δηλωθεί στην τελευταία εκκαθαρισμένη φορολογική δήλωση.
Ωφελούμενη μονάδα	Αναφέρεται στα μονοπρόσωπα ή πολυπρόσωπα νοικοκυριά, όπως ορίστηκαν ανωτέρω, που πληρούν τα κριτήρια ένταξης στο πρόγραμμα «Επίδομα Στέγασης».

1. Εισαγωγή

1.1 Στόχος του Οδηγού Εφαρμογής

Ο Οδηγός Εφαρμογής (Οδηγός) καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις που ρυθμίζουν την υλοποίηση του προγράμματος «Επίδομα Στέγασης».

Ο Οδηγός αποτελείται από 14 ενότητες:

1. Εισαγωγή
2. Περιγραφή του προγράμματος «Επίδομα Στέγασης»
3. Καθορισμός ποσού του Επιδόματος
4. Καθορισμός κριτηρίων ένταξης στο πρόγραμμα
5. Προϋποθέσεις ένταξης στο πρόγραμμα
6. Ειδικοί όροι ένταξης στο πρόγραμμα
7. Εξαιρέσεις υπαγωγής στο πρόγραμμα
8. Διαδικασία υποβολής και επεξεργασίας της αίτησης
9. Απαιτούμενα δικαιολογητικά
10. Υποχρεώσεις των δικαιούχων
11. Χρόνος, τρόπος και διάρκεια καταβολή του Επιδόματος
12. Αναστολή καταβολής Επιδόματος
13. Ανάκληση της πράξης έγκρισης
14. Αχρεωστήτως καταβληθέντα – Αναδρομικότητα πληρωμών

Παράρτημα I: Εισηγήσεις για αναδρομική καταβολή και αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά – Ενδικοφανείς προσφυγές

Παράρτημα II: Χορήγηση Κωδικών

Παράρτημα III: Στοιχεία Επικοινωνίας

1.2. Διαδικασίες για την τροποποίηση του Οδηγού Εφαρμογής

Ο Οδηγός μπορεί να τροποποιείται προκειμένου να προσαρμόζεται στις αλλαγές των προϋποθέσεων ή των όρων του προγράμματος που ενδέχεται να επέλθουν κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του. Υπεύθυνο για την επικαιροποίηση του Οδηγού είναι το αυτοτελές Τμήμα Κοινωνικών Πολιτικών Στέγασης.

2. Περιγραφή του προγράμματος «Επίδομα Στέγασης»

Οι στόχοι, το κόστος και οι προϋποθέσεις του προγράμματος «Επίδομα Στέγασης» ορίζονται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση που υπεγράφη από τα Υπουργεία Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Εσωτερικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Επικρατείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης και δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

2.1 Στόχος

Το πρόγραμμα «Επίδομα Στέγασης» είναι ένα προνοιακό πρόγραμμα για νοικοκυριά που μισθώνουν την κύρια κατοικία τους.

2.2 Ωφελούμενες Μονάδες

Ως Ωφελούμενες Μονάδες ορίζονται οι κάτωθι:

A. Μονοπρόσωπο νοικοκυριό: το νοικοκυριό που αποτελείται από ένα ενήλικο άτομο που διαμένει μόνο του σε κατοικία και δεν εμπίπτει στην κατηγορία ενηλίκων έως 25 ετών που φοιτούν σε πανεπιστημιακές σχολές ή σχολεία ή ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

B. Πολυπρόσωπο νοικοκυριό: το νοικοκυριό που αποτελείται από όλα τα άτομα που διαμένουν κάτω από την ίδια στέγη. Δύναται να απαρτίζεται και από φιλοξενούμενα άτομα ή φιλοξενούμενη οικογένεια, με την προϋπόθεση ότι η φιλοξενία είχε δηλωθεί στην τελευταία εκκαθαρισμένη δήλωση φορολογίας εισοδήματος. Σε περίπτωση που η φιλοξενία δεν είχε δηλωθεί στην τελευταία εκκαθαρισμένη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, δεν υπάρχει δυνατότητα ένταξης στο πρόγραμμα για το φιλοξενούμενο άτομο ή τη φιλοξενούμενη οικογένεια.

- ✓ Υπογραμμίζεται ότι στο πολυπρόσωπο νοικοκυριό εντάσσονται και τα ενήλικα τέκνα έως 25 ετών που φοιτούν σε πανεπιστημιακές σχολές ή σχολεία ή ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης, ανεξαρτήτως του τόπου διαμονής τους. Σε αυτή την περίπτωση, ακόμα και αν το τέκνο σπουδάζει σε τόπο διαφορετικό από εκείνον στον οποίο διαμένουν οι γονείς του, θα πρέπει να συμπεριληφθεί στην αίτηση ένταξης στο πρόγραμμα που υποβάλλουν οι γονείς. Εξαιρούνται τα τέκνα που σπουδάζουν στο εξωτερικό, και άρα δεν πληρούν το κριτήριο μόνιμης διαμονής στη χώρα (άρθρο 4 της ΚΥΑ), τα οποία διαγράφονται από την αίτηση με το σχετικό αποδεικτικό φοίτησης.
- ✓ Επιπλέον, στο πολυπρόσωπο νοικοκυριό εντάσσονται και τα μέλη που εκπληρώνουν τη στρατιωτική τους θητεία.

3. Καθορισμός ποσού επιδόματος

Το ποσό του επιδόματος ορίζεται ως ακολούθως:

- Για το μονοπρόσωπο νοικοκυριό: 70 ευρώ το μήνα
- Για κάθε επιπλέον μέλος του νοικοκυριού προσαύξηση κατά 35 ευρώ το μήνα
- Στη μονογονεϊκή οικογένεια, για το πρώτο ανήλικο μέλος του νοικοκυριού ορίζεται προσαύξηση 70 ευρώ το μήνα.
- Στα νοικοκυριά με απροστάτευτο/α τέκνο/α, ορίζεται προσαύξηση 70 ευρώ το μήνα για κάθε απροστάτευτο τέκνο.

Το παρακάτω πλαίσιο παρέχει ένα παράδειγμα του πώς υπολογίζεται το ποσό του Επιδόματος Στέγασης:

Πλαίσιο 1: Καθορισμός του Επιδόματος Στέγασης

- ✓ Ας υποθέσουμε ότι μία ωφελούμενη μονάδα απαρτίζεται από ένα ζευγάρι και ένα ανήλικο τέκνο. Το ποσό του επιδόματος που θα λάβει είναι 70€ για το πρώτο μέλος του νοικοκυριού συν 35€ για το δεύτερο μέλος συν 35€ για το τρίτο. Σύνολο $70+35+35=140€$

Ως ανώτατο όριο του εγγυημένου ποσού ορίζονται τα 210 ευρώ μηνιαίως, ανεξαρτήτως της σύνθεσης του νοικοκυριού.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ! Στην περίπτωση νοικοκυριού που αποτελείται π.χ. από 5 ενήλικα μέλη και σύμφωνα με τα ανωτέρω ποσά για κάθε κατηγορία θα έπρεπε να λαμβάνει:

- 70 ευρώ το πρώτο μέλος και
- $5*35$ ευρώ τα υπόλοιπα πέντε μέλη,
- δηλαδή συνολικά 245 ευρώ,
Σύμφωνα με το ανώτατο όριο θα λάβει 210 ευρώ μηνιαίως.

Για τις μονογονεϊκές οικογένειες, δηλαδή εκείνες στις οποίες ο ένας γονέας είναι άγαμος, σε χηρεία ή διαζευγμένος ή λόγω κράτησης του έτερου γονέα σε σωφρονιστικό κατάστημα και ασκεί κατ' αποκλειστικότητα εν τοις πράγμασι ή μετά από σχετική ανάθεση βάσει δικαστικής απόφασης ή συμβολαιογραφικής πράξης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, την προσωρινή ή μόνιμη επιμέλεια ενός ή περισσότερων ανήλικων τέκνων:

- ✓ για το πρώτο ανήλικο μέλος υπάρχει προσαύξηση 70€
- ✓ για τις ανάγκες του προγράμματος, το νοικοκυριό θα πρέπει να απαρτίζεται **αποκλειστικά** από τα μέλη της μονογονεϊκής οικογένειας, δηλαδή τον γονέα και ένα ή περισσότερα τέκνα, εκ των οποίων τουλάχιστον ένα θα πρέπει να είναι ανήλικο. Εάν στη σύνθεση του νοικοκυριού περιλαμβάνονται και άλλα ενήλικα μέλη, πλην των τέκνων, δεν ισχύει η ανωτέρω προσαύξηση.
- ✓ με την αρ. πρωτ. 63719/06-07-2022 (ΑΔΑ: 6Ζ7546ΜΤΛΚ-ΕΣΝ) εγκύκλιο της Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με θέμα "Διευκρινίσεις για την ένταξη ωφελούμενων μονάδων ως μονογονεϊκών οικογενειών στα Προγράμματα «Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα» και «Επίδομα Στέγασης»" διευκρινίζεται ότι οι ωφελούμενες

μονάδες δύναται να εντάσσονται στα ως άνω Προγράμματα ως μονογονεϊκές οικογένειες **και σε περίπτωση** που συντρέχει ένα από τα ακόλουθα:

- 1) Το νοικοκυριό απαρτίζεται αποκλειστικά από *τον γονέα και ενήλικο τέκνο* για το οποίο προσκομίζεται απόφαση δικαστικής συμπαράστασης.
- 2) Το νοικοκυριό απαρτίζεται από *τον γονέα και ένα ή περισσότερα ανήλικα τέκνα*, καθώς και από έτερο ενήλικο μέλος για το οποίο προσκομίζεται απόφαση δικαστικής συμπαράστασης.

Για τα νοικοκυριά με απροστάτευτο/α τέκνο/α, δηλαδή με ανήλικο/α μέλος/η που είναι ορφανό/ά και από τους δύο γονείς ή που κανείς γονέας δεν μπορεί να ασκήσει την επιμέλειά τους λόγω ασθένειας, αναπηρίας, κράτησης ή στρατιωτικής θητείας και που αυτή έχει ανατεθεί με δικαστική απόφαση σε μέλος του νοικοκυριού:

- ✓ για κάθε απροστάτευτο τέκνο υπάρχει προσαύξηση 70€

Πλαίσιο 2: Καθορισμός του Επιδόματος Στέγασης σε μονογονεϊκή οικογένεια ή νοικοκυριό με απροστάτευτο τέκνο

- ✓ Μονογονεϊκή οικογένεια που απαρτίζεται από ένα γονέα, και δυο ανήλικα παιδιά θα λάβει 70€ για το πρώτο μέλος συν 35€ για το πρώτο ανήλικο παιδί, 35€ για το δεύτερο και 35€ προσαύξηση λόγω μονογονεϊκότητας. Σύνολο $70+35+35+35=175€$
- ✓ Μονογονεϊκή οικογένεια που απαρτίζεται από ένα γονέα, και δύο παιδιά ένα εκ των οποίων είναι ανήλικο θα λάβει 70€ για το πρώτο μέλος συν 35€ για το ανήλικο παιδί και 35€ για το δεύτερο παιδί συν 35€ προσαύξηση λόγω μονογονεϊκότητας. Σύνολο $70+35+35+35=175€$
- ✓ Νοικοκυριό που απαρτίζεται από δυο άτομα κι ένα απροστάτευτο τέκνο θα λάβει 70€ για το πρώτο μέλος, 35€ για το δεύτερο μέλος και 70€ για το απροστάτευτο τέκνο. Σύνολο $70+35+70=175€$
- ✓ Νοικοκυριό που απαρτίζεται από ένα ενήλικο άτομο και δυο απροστάτευτα τέκνα θα λάβει 70€ για το ενήλικο μέλος και 70€ για κάθε απροστάτευτο μέλος. Σύνολο $70+70+70=210€$

Για τα μισθωτήρια στα οποία το ποσό του ενοικίου είναι μικρότερο των ανωτέρω ορίων, το ύψος του επιδόματος ανέρχεται έως του αντίστοιχου ποσού.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ! Νοικοκυριό που απαρτίζεται από δυο άτομα κι ένα απροστάτευτο τέκνο και για το οποίο το ποσό του επιδόματος σύμφωνα με τα ανωτέρω ανέρχεται σε 175€, εάν το ποσό του ενοικίου είναι 150€ θα λάβει ως Επίδομα 150€.

4. Καθορισμός Κριτηρίων Ένταξης

4.1 Κριτήρια Ένταξης στο Επίδομα Στέγασης

Τα νοικοκυριά που υποβάλουν αίτηση για το Επίδομα Στέγασης μπορούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα, εφόσον διαμένουν σε μισθωμένη κατοικία, δεν υπάγονται στις εξαιρέσεις του άρθρου 7 της ΚΥΑ και πληρούν ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΑ τρεις κατηγορίες κριτηρίων:

- A. Εισοδηματικά κριτήρια
- B. Περιουσιακά κριτήρια
- Γ. Κριτήρια διαμονής

Εάν έστω και μια κατηγορία κριτηρίων δεν πληρείται, τότε το νοικοκυριό δεν μπορεί να ενταχθεί στο πρόγραμμα.

4.1.1 Εισοδηματικά κριτήρια:

Το εισόδημα του νοικοκυριού (όπως υπολογίζεται για τους σκοπούς της ένταξης στο πρόγραμμα – βλ. ορισμούς Συνολικού Εισοδήματος, Γλωσσάριο του παρόντος) όπως προκύπτει **αποκλειστικά** από τις τελευταίες εκκαθαρισμένες δηλώσεις φόρου εισοδήματος των μελών του νοικοκυριού, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 7.000 ευρώ για μονοπρόσωπο νοικοκυριό, προσαυξανόμενο κατά 3.500 ευρώ για κάθε μέλος του νοικοκυριού.

Στη μονογονεϊκή οικογένεια για το πρώτο ανήλικο μέλος του νοικοκυριού ορίζεται προσαύξηση 7.000 ευρώ.

Στα νοικοκυριά με απροστάτευτο/α τέκνο/α, ορίζεται προσαύξηση 7.000 ευρώ για κάθε απροστάτευτο τέκνο.

Το συνολικό εισόδημα δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 21.000 ευρώ ετησίως, ανεξαρτήτως της σύνθεσης του νοικοκυριού.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Το συνολικό εισόδημα αντλείται αποκλειστικά από την τελευταία εκκαθαρισμένη δήλωση φορολογίας εισοδήματος και δεν υπάρχει δυνατότητα τροποποίησης των στοιχείων της αίτησης για το Πρόγραμμα ως προς αυτό.

Κατ' εξαίρεση δίνεται η δυνατότητα διαγραφής των επιδομάτων που φαίνεται να έχουν προσμετρηθεί στο συνολικό εισόδημα του νοικοκυριού και εμφανίζονται στην πλατφόρμα στα πεδία ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ή ΑΛΛΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ, ενώ θα έπρεπε να εξαιρούνται βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (ενδεικτικά το επίδομα παιδιού, τα αναπηρικά επιδόματα, το επίδομα αναδοχής, το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα, κτλ).

Για την διαγραφή των επιδομάτων αυτών από την αίτηση, ο εξουσιοδοτημένος υπάλληλος αφού έχει διασταυρώσει μέσω της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος και άλλων δικαιολογητικών, ότι τα ποσά αυτά δεν έχουν εξαιρεθεί αυτόματα μέσω της ηλεκτρονικής διασταύρωσης, συμπληρώνει το ποσό που πρέπει να εξαιρεθεί στο πεδίο ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ

ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ, το οποίο υπάρχει στην καρτέλα με τα προσωπικά στοιχεία του μέλους του νοικοκυριού (**Αναλυτικές οδηγίες για τη διαδικασία αφαίρεσης ποσών από επιδόματα, είναι αναρτημένες στην από 16/4/2019 Ενημέρωση προς τους χρήστες**).

4.1.2 Περιουσιακά κριτήρια

Εκτός από τα εισοδηματικά κριτήρια που προαναφέρθηκαν, τα νοικοκυριά πρέπει να πληρούν και τα κάτωθι περιουσιακά κριτήρια.

A. Ακίνητη περιουσία στην Ελλάδα ή/και στο εξωτερικό:

- ✓ Η συνολική φορολογητέα αξία της ακίνητης περιουσίας του νοικοκυριού, όπως αυτή ορίζεται στην ΚΥΑ, δεν πρέπει να υπερβαίνει στο σύνολο της το ποσό των **120.000** ευρώ για το πρώτο άτομο, προσαυξανόμενη κατά **15.000** ευρώ για κάθε πρόσθετο μέλος του νοικοκυριού και με συνολικό ανώτατο όριο για κάθε ωφελούμενη μονάδα έως **180.000** ευρώ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ! Ας υποθέσουμε ότι ένα νοικοκυριό απαρτίζεται από ένα έγγαμο ζευγάρι, ένα πρόσθετο ενήλικο μέλος και ένα τέκνο. Η φορολογητέα αξία της ακίνητης περιουσίας που ανήκει σε όλα τα μέλη του νοικοκυριού δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό των

$$(120.000 \text{ €} + 15.000 \text{ €} + 15.000 \text{ €} + 15.000 \text{ €}) = 165.000 \text{ €}$$

Η πληροφορία για την φορολογητέα αξία της ακίνητης περιουσίας αντλείται αυτόματα από τις βάσεις δεδομένων της Γ.Γ.Π.Σ. και εμφανίζεται στην πλατφόρμα της αίτησης για το πρόγραμμα.

B. Περιουσιακό τεκμήριο:

- ✓ Το συνολικό ποσό από τόκους καταθέσεων των μελών του νοικοκυριού σε όλα τα πιστωτικά ιδρύματα της χώρας ή του εξωτερικού, όπως έχουν δηλωθεί στην τελευταία εκκαθαρισμένη δήλωση φορολογίας εισοδήματος (Ε1), δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό που προκύπτει από τον κατωτέρω μαθηματικό τύπο:

$$\text{Ετήσιος τόκος} = \text{όριο καταθέσεων για κάθε τύπο νοικοκυριού} * \text{μέσο ετήσιο καταθετικό επιτόκιο} / 100$$

Ως έτος υπολογισμού του μέσου καταθετικού επιτοκίου ορίζεται εκείνο στο οποίο αντιστοιχεί η τελευταία εκκαθαρισμένη δήλωση φορολογίας εισοδήματος.

Το συνολικό ύψος από τόκους καταθέσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τα ποσά που παρατίθενται στον κατωτέρω πίνακα.

Σύνθεση Νοικοκυριού	Όρια καταθέσεων/ μετοχών, ομολόγων κτλ.
---------------------	---

Μονοπρόσωπο νοικοκυριό	7.000€
Νοικοκυριό αποτελούμενο από δύο μέλη	10.500€
Νοικοκυριό αποτελούμενο από τρία μέλη	14.000€
Νοικοκυριό αποτελούμενο από τέσσερα μέλη	17.500€
Νοικοκυριό αποτελούμενο από 5 μέλη και πάνω	21.000€

Περιουσιακά κριτήρια αποκλεισμού:

Δεν γίνονται δεκτές αιτήσεις νοικοκυριών, τα μέλη των οποίων, βάσει της τελευταίας εκκαθαρισμένης δήλωσης φορολογίας εισοδήματος:

- ✓ εμπίπτουν στις διατάξεις του φόρου πολυτελούς διαβίωσης,
- ✓ δηλώνουν δαπάνες για αμοιβές πληρωμάτων σκαφών αναψυχής,
- ✓ δηλώνουν δαπάνες άνω των χιλίων πεντακοσίων ευρώ (1.500€) για δίδακτρα σε ιδιωτικά σχολεία,
- ✓ δηλώνουν δαπάνες για οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων, δασκάλους και λοιπό προσωπικό,

όπως αυτές προσδιορίζονται στους αντίστοιχους κωδικούς του εντύπου Ε1.

Τα νοικοκυριά, μέλη των οποίων, έχουν δηλώσει στην τελευταία εκκαθαρισμένη δήλωση φορολογίας εισοδήματος (Ε1) ότι έχουν στην κατοχή τους:

- ✓ ιδιωτικά σκάφη αναψυχής (μήκους άνω των 5 μέτρων και με κινητήρα ισχύος άνω των 50 κυβικών εκατοστών),
- ✓ αεροσκάφη,
- ✓ ελικόπτερα,
- ✓ ανεμόπτερα και
- ✓ δεξαμενές κολύμβησης (πισίνες)

εμπίπτουν στις διατάξεις του φόρου πολυτελούς διαβίωσης και άρα δεν δύναται να ενταχθούν στο πρόγραμμα.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Υπογραμμίζεται ότι δεν υπάρχει δυνατότητα τροποποίησης των στοιχείων που αντλούνται από την τελευταία εκκαθαρισμένη δήλωση φορολογίας εισοδήματος ως προς τα περιουσιακά στοιχεία του νοικοκυριού.

4.1.3 Κριτήρια διαμονής

Ο δικαιούχος του επιδόματος θα πρέπει να διαμένει νόμιμα και μόνιμα στην ελληνική επικράτεια κατά τα τελευταία πέντε έτη (5), όπως αυτό προκύπτει από την υποβολή δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος για τα έτη αυτά ή κάθε άλλο πρόσφορο δικαιολογητικό.

Ειδικά οι πολίτες τρίτων χωρών ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ:

- i) ομογενούς αλλοδαπού που διαθέτει Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς,
- ii) πολίτη κράτους – μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

- iii) πολίτη κράτους που ανήκει στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο ή πολίτη της Ελβετικής Συνομοσπονδίας,
- iv) υπηκόου τρίτης χώρας ή απάτριδος, στον οποίο έχει χορηγηθεί το καθεστώς πρόσφυγα ή το καθεστώς επικουρικής προστασίας,
- v) ανιθαγενούς
- vi) πολίτη τρίτης χώρας, στον οποίο έχει χορηγηθεί καθεστώς παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους,

θα πρέπει να διαμένουν **νόμιμα και μόνιμα στην ελληνική επικράτεια** κατά τα τελευταία δώδεκα (12) έτη πριν την υποβολή της αίτησης. Εξαιρούνται από την υποχρέωση δωδεκαετούς μόνιμης παραμονής όσοι υπήκοοι τρίτων χωρών είχαν καταστεί δικαιούχοι του Επιδόματος Στέγασης **μέχρι την 3^η Φεβρουαρίου 2020**.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Η πενταετής/δωδεκαετής μόνιμη και νόμιμη διαμονή στη χώρα αποτελεί κριτήριο για τον αιτούντα, δηλαδή για το άτομο που υποβάλει την αίτηση για λογαριασμό του νοικοκυριού.

Τα υπόλοιπα μέλη του νοικοκυριού θα πρέπει να διαμένουν νόμιμα και μόνιμα στην ελληνική επικράτεια κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Για πολίτες του Ηνωμένου Βασιλείου που άσκησαν το δικαίωμα διαμονής τους στη χώρα πριν τη Συμφωνία Αποχώρησης (Σ.Α.), ήτοι την 31.12.2020, θα πρέπει να διαμένουν νόμιμα και μόνιμα στην ελληνική επικράτεια κατά τα τελευταία πέντε (5) έτη πριν την υποβολή της αίτησης.

Όσοι έχουν εισέλθει στη χώρα μας μετά την 31.12/2020, αντιμετωπίζονται ως πολίτες τρίτης χώρας και θα πρέπει να διαμένουν νόμιμα και μόνιμα στην ελληνική επικράτεια κατά τα τελευταία δώδεκα (12) έτη πριν την υποβολή της αίτησης. (Σχετική η απόφαση Ε.Ε. 2020/135 του Συμβουλίου της 30.01.2020).

Τα δικαιολογητικά που γίνονται αποδεκτά για την πιστοποίηση της πενταετούς /δωδεκαετούς διαμονής αναφέρονται αναλυτικά στην ενότητα 9 του παρόντος Οδηγού.

5. Προϋποθέσεις ένταξης στο πρόγραμμα

1. Για τη χορήγηση του επιδόματος στέγασης σε νοικοκυριά με μισθωμένη κατοικία απαιτείται η προβλεπόμενη από τις οικείες διατάξεις του νόμου δήλωση και αποδοχή του **ηλεκτρονικού μισθωτηρίου συμβολαίου**.

- Χειρόγραφα μισθωτήρια γίνονται δεκτά αποκλειστικά και μόνο για τις περιπτώσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις της ΠΟΛ 1028/23.1.2015 απόφασης του Γ.Γ.Δ.Ε. (Β'294). Στην περίπτωση αυτή οι εξουσιοδοτημένοι υπάλληλοι αποστέλλουν ηλεκτρονικά το χειρόγραφο μισθωτήριο και τα αποδεικτικά ότι αυτό εμπίπτει στις διατάξεις της ανωτέρω ΠΟΛ, στο Τμήμα Κοινωνικών Πολιτικών Στέγασης (epidomastegasis@yeka.gr) ώστε να υποβληθεί η αίτηση.

Το μισθωτήριο θα πρέπει να είναι σε ισχύ για το σύνολο της περιόδου χορήγησης του επιδόματος.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ! Για αίτηση που υποβάλλεται το Μάρτιο και η περίοδος καταβολής του επιδόματος ξεκινά από τον επόμενο μήνα κατά τον οποίο εγκρίθηκε η αίτηση και διαρκεί έξι μήνες (Απρίλιος – Σεπτέμβριος), θα πρέπει το μισθωτήριο να είναι σε ισχύ για τους έξι αυτούς μήνες, δηλαδή από την 1^η Απριλίου έως την 30^η Σεπτεμβρίου.

2. Η **σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας** για την μισθωμένη κατοικία θα πρέπει να είναι στο όνομα του αιτούντα ή μέλους του νοικοκυριού.

Κατ' εξαίρεση μπορεί να υποβληθεί αίτηση **αποκλειστικά εφόσον συντρέχει μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:**

1. Εάν ο αιτών προσκομίσει υπογεγραμμένη Σύμβαση Προμήθειας Ρεύματος από την οποία πιστοποιείται ότι έχει ξεκινήσει η διαδικασία αλλαγής του ονόματός του στη ΔΕΔΔΗΕ (απαιτείται η υπογεγραμμένη σύμβαση κι όχι η αίτηση προς την ΔΕΔΔΗΕ για αλλαγή του ονόματος).
2. Εάν ο συγκεκριμένος αριθμός παροχής φέρει την ένδειξη **Φ/Β ΟΙΚΙΑΚΟ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ** (φωτοβολταϊκό) στο έντυπο έκδοσης λογαριασμού.
3. Εάν πρόκειται για ξεχωριστές κατοικίες με κοινό αριθμό παροχής ΔΕΔΔΗΕ. Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται **διενέργεια επιτόπιας επίσκεψης** προκειμένου να διαπιστωθεί ότι όντως πρόκειται για διαφορετικές κατοικίες.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις ο εξουσιοδοτημένος υπάλληλος μπορεί να επιλέξει ΑΠΟΔΟΧΗ του δηλούμενου στοιχείου.

Εάν η αίτηση δεν εμπίπτει στις ανωτέρω κατηγορίες, δεν μπορεί να γίνει αποδοχή του δηλούμενου στοιχείου και άρα η αίτηση δεν μπορεί να εγκριθεί.

3. Σε περίπτωση νοικοκυριού με ανήλικα τέκνα για τα οποία συντρέχουν οι **προϋποθέσεις φοίτησης στην υποχρεωτική εκπαίδευση**, όπως αυτές ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία, απαιτείται αφενός η εγγραφή τους στο σχολείο για το τρέχον σχολικό έτος, αφετέρου η επαρκής φοίτησή τους για το αμέσως προηγούμενο σχολικό έτος, προκειμένου τα εν λόγω νοικοκυριά να

υποβάλουν αίτηση για το Επίδομα Στέγασης. Η τελευταία προϋπόθεση θεωρείται ότι συντρέχει όταν το ανήλικο μέλος δεν υποχρεούται να επαναλάβει την ίδια τάξη λόγω του αριθμού των απουσιών του.

- Σε περίπτωση που η εγγραφή και η επάρκεια φοίτησης δεν δύναται να βεβαιωθούν ηλεκτρονικά μέσω διαλειτουργικότητας των πληροφοριακών συστημάτων του Επιδόματος Στέγασης και του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, απαιτείται η προσκόμιση βεβαίωσης από τον Διευθυντή ή Προϊστάμενο της σχολικής μονάδας ή αντίστοιχου αποδεικτικού (ενδεικτικά απολυτήριο).

6. Ειδικοί όροι ένταξης στο πρόγραμμα

Οι ωφελούμενοι του προγράμματος «**Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους**» του άρθρου 15 του ν. 4756/2020, μπορούν μετά τη λήξη αυτού, να ενταχθούν στο επίδομα στέγασης χωρίς έλεγχο εισοδηματικών κριτηρίων, κριτηρίου διαμονής, καθώς και του κριτηρίου της σύνδεσης του ρεύματος στο όνομά τους.

Με την ένταξη στο επίδομα στέγασης διασφαλίζεται για ένα έτος η επιδότηση του ωφελούμενου με το 75% του ποσού ενοικίου που ελάμβανε από το «Στέγαση και Εργασία» (έως το οριζόμενο όριο από το πρόγραμμα), το οποίο καταβάλλεται σε λογαριασμό του ωφελούμενου.

Διασφαλίζεται περαιτέρω για ένα ακόμη έτος η επιδότηση του ωφελούμενου με το ποσό ενοικίου που καλύπτει το επίδομα στέγασης, ανάλογα με τη σύνθεση του νοικοκυριού, το οποίο καταβάλλεται σε λογαριασμό του ωφελούμενου.

Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η ύπαρξη ηλεκτρονικού μισθωτηρίου συμβολαίου και η υποβολή αίτησης για το πρόγραμμα.

Μέσα στην αίτηση του επιδόματος εμφανίζεται η επισήμανση ότι ο αιτών είναι δικαιούχος του προγράμματος «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους». Το ποσό της επιδότησης διαμορφώνεται αυτόματα σύμφωνα με τα ανωτέρω.

7. Εξαιρέσεις υπαγωγής στο πρόγραμμα

1. Δε γίνονται δεκτές αιτήσεις νοικοκυριών που αφορούν σε μη ηλεκτροδοτούμενες κατοικίες. Η συμπλήρωση του αριθμού παροχής ΔΕΔΔΗΕ αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την έγκριση υποβληθείσας αίτησης για το πρόγραμμα. Σε περίπτωση νοικοκυριών που έχουν κοινό αριθμό παροχής ΔΕΔΔΗΕ με άλλη κατοικία, θα πρέπει να πιστοποιηθεί από τον εξουσιοδοτημένο υπάλληλο ότι πρόκειται για διαφορετικές κατοικίες (βλέπε αναλυτικά ενότητα 5).
2. Δε γίνονται δεκτές αιτήσεις νοικοκυριών που μισθώνουν μέρος κατοικίας.
3. Δε γίνονται δεκτές αιτήσεις νοικοκυριών που μισθώνουν ως κατοικία ακίνητο συγγενών πρώτου βαθμού εξ' αίματος ή εξ' αγχιστείας, συζύγου ή πρώην συζύγου, καθώς και ετέρου μέρους συμφώνου συμβίωσης.

ΠΡΟΣΟΧΗ!! Η σχέση συγγένειας αφορά το σύνολο των μελών του νοικοκυριού, κι όχι μόνο τον αιτούντα.

- Σε περίπτωση ελέγχου και αναστολής αίτησης λόγω συγγένειας, επαναφορά της αίτησης σε εγκεκριμένη μπορεί να γίνει μόνο εάν αποδειχθεί ότι δεν υφίσταται συγγενική σχέση α' βαθμού κανενός μέλους του νοικοκυριού με τον ιδιοκτήτη της κατοικίας.
4. Δεν γίνονται δεκτές αιτήσεις νοικοκυριών που μισθώνουν κατοικία για την οποία είχε δηλωθεί παραχώρηση εντός των τριών τελευταίων ετών πριν την υποβολή της αίτησης.
    - Σε περίπτωση ελέγχου και αναστολής αίτησης λόγω δωρεάν παραχώρησης σε προηγούμενες φορολογικές χρήσεις, μπορεί να γίνει επανενεργοποίηση αυτής, μόνο εάν ο δικαιούχος προσκομίσει:

α) Μισθωτήριο (ή μισθωτήρια) με εμπρόθεσμη υποβολή και αποδοχή, για τη συγκεκριμένη κατοικία που να καλύπτουν τουλάχιστον τρία έτη πριν την υποβολή της αίτησης.

β) Αποδεικτικά (ομοίως μη εκπρόθεσμα) ότι για τα έτη αυτά διέμενε σε άλλη κατοικία από αυτήν για την οποία υπέβαλε την αίτηση για το Επίδομα Στέγασης.

Ως **εμπρόθεσμη υποβολή και αποδοχή μισθωτηρίου** νοείται η υποβολή και αποδοχή που έχει γίνει το αργότερο έως το τέλος του επόμενου μήνα από την ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης.

Ως εμπρόθεσμο αποδεικτικό για την διαμονή σε άλλη κατοικία από αυτή που νοικιάζει, νοείται για παράδειγμα η εμπρόθεσμη φορολογική δήλωση στην οποία ο δικαιούχος έχει δηλωθεί ως φιλοξενούμενος σε άλλο σπίτι.

5. Από την ένταξη στο πρόγραμμα εξαιρούνται νοικοκυριά που είναι ήδη ενταγμένα σε οποιοδήποτε πρόγραμμα επιδότησης ή κάλυψης ενοικίου.

Παρατίθενται ενδεικτικά τα κάτωθι προγράμματα επιδότησης ενοικίου, οι ωφελούμενοι των οποίων δεν μπορούν να υποβάλλουν αίτηση για το Επίδομα Στέγασης:

- Στέγαση και Εργασία για τους Άστεγους
- Επίδομα στεγαστικής συνδρομής ανασφαλιστών υπερηλίκων

- Πρόγραμμα ΚΑΛΥΨΗ
- Πρόγραμμα Στεγαστικής Αποκατάστασης Παλινοστούντων ομογενών

8. Διαδικασία Ένταξης στο πρόγραμμα

Μέσω της διαδικασίας υποβολής της αίτησης καταγράφονται οι αρχικές πληροφορίες των αιτούντων. Επομένως, είναι καίριας σημασίας όλοι όσοι εμπλέκονται στη διαδικασία αυτή να γνωρίζουν πολύ καλά όχι μόνο τη διαδικασία, αλλά επίσης και τον τύπο και τη μορφή της πληροφόρησης που ζητείται στην αίτηση.

Πού υποβάλλεται η αίτηση: στους Δήμους, στα Κέντρα Κοινότητας, ή απευθείας από τον αιτούντα.

Ποιος θα πρέπει να υποβάλει την αίτηση: το πρόσωπο στο όνομα του οποίου έχει συναφθεί το ηλεκτρονικό μισθωτήριο της κύριας κατοικίας. Σε περίπτωση δύο συννεοικιαστών η αίτηση μπορεί να υποβληθεί είτε από τον ένα είτε από τον άλλο συννεοικιαστή.

Ποιος θα πρέπει να υπογράψει το έντυπο συναίνεσης: όλα τα ενήλικα μέλη του νοικοκυριού, συμπεριλαμβανομένων και των φιλοξενουμένων μελών. Υπογραμμίζεται ότι το έντυπο συναίνεσης θα πρέπει να φέρει θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής (για όλα τα ενήλικα μέλη εκτός από τον αιτούντα που το προσκομίζει).

8.1. Υποβολή της Αίτησης

Αιτήσεις για το πρόγραμμα μπορούν να υποβληθούν ηλεκτρονικά, είτε μέσω των Δήμων, είτε μέσω των Κέντρων Κοινότητας ή από τους αιτούντες απευθείας, συμπληρώνοντας την αίτηση που διατίθεται ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα www.epidomastegasis.gr. Η προθεσμία για τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων είναι ανοιχτή και η αίτηση μπορεί να υποβληθεί καθ' όλη τη διάρκεια εφαρμογής του προγράμματος.

ΠΡΟΣΟΧΗ!

- ✓ Οι μονογονεϊκές οικογένειες και τα νοικοκυριά με απροστάτευτα τέκνα υποβάλλουν αίτηση **αποκλειστικά** στους Δήμους και στα Κέντρα Κοινότητας, εφόσον η μονογονεϊκότητα ή η ύπαρξη απροστάτευτου/των τέκνου/νων στο νοικοκυριό δεν αντλούνται αυτόματα από τις ηλεκτρονικές διασταυρώσεις.

Η μονάδα που υποβάλλει την αίτηση είναι το νοικοκυριό, τουτέστιν, συμπληρώνεται μια αίτηση από όλα τα ενήλικα άτομα που διαβιούν κάτω από την ίδια στέγη.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την οριστική υποβολή της αίτησης αποτελεί η **συμπλήρωση όλων των υποχρεωτικών πεδίων** της. Οι αιτούντες δηλώνουν υποχρεωτικά στην αίτηση τα στοιχεία επικοινωνίας τους και συγκεκριμένα, διεύθυνση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας και αριθμό κινητού τηλεφώνου.

6. **Η αίτηση υποβάλλεται από τον ενήλικο υπόχρεο υποβολής φορολογικής δήλωσης ή τον/την σύζυγο του υπόχρεου υποβολής φορολογικής δήλωσης εισοδήματος του νοικοκυριού**, στο όνομα του οποίου έχει συναφθεί το ηλεκτρονικό μισθωτήριο.

7. Σε περίπτωση που το νοικοκυριό απαρτίζεται και από φιλοξενούμενα άτομα ή φιλοξενούμενη οικογένεια, η αίτηση υποβάλλεται αποκλειστικά από τον υπόχρεο υποβολής φορολογικής δήλωσης εισοδήματος ή τον/την σύζυγο του υπόχρεου υποβολής φορολογικής δήλωσης εισοδήματος της φιλοξενούσας μονάδας στο όνομα του οποίου είναι το μισθωτήριο συμβόλαιο, για όλα τα μέλη του νοικοκυριού.
8. Σε περίπτωση που εμφανίζονται φιλοξενούμενα μέλη, τα οποία δεν διαμένουν πια με το νοικοκυριό, ο αιτών θα πρέπει να προσκομίσει κάθε πρόσφορο δικαιολογητικό για τη διαγραφή αυτών (ενδεικτικά: αποδεικτικά διαμονής σε άλλη κατοικία, συμβόλαιο εργασίας σε άλλη περιοχή κλπ).

8.1.1. α) Υποβολή της αίτησης απευθείας από τον αιτούντα:

Ο αιτών υποβάλλει ηλεκτρονικά την αίτηση μέσω του διαδικτυακού ιστότοπου του προγράμματος, χρησιμοποιώντας τους προσωπικούς κωδικούς πρόσβασης στη φορολογική βάση δεδομένων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (κωδικοί taxisnet τους οποίους χρησιμοποιεί για την υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος).

Σε περίπτωση πολυπρόσωπου νοικοκυριού απαιτείται η συναίνεση όλων των ενηλίκων μελών του νοικοκυριού μέσω των κωδικών τους TAXISnet για την ολοκλήρωση της αίτησης.

Η εισαγωγή των κωδικών πρόσβασης επέχει θέση δήλωσης συναίνεσης στις διασταυρώσεις που θα πραγματοποιηθούν για την επιβεβαίωση των στοιχείων τους. Η συναίνεση επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 (Α' 75).

Ο αιτών συμπληρώνει υποχρεωτικά στα αντίστοιχα πεδία της αίτησης, τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) και τον Αριθμό Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.). Όσα στοιχεία είναι διαθέσιμα από τις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων εμφανίζονται προσυμπληρωμένα στα αντίστοιχα πεδία της αίτησης και ο αιτών συμπληρώνει αυτά που τυχόν λείπουν.

Μετά τη συμπλήρωση της αίτησης και σε περίπτωση που δεν προκύπτει αναντιστοιχία μεταξύ των δηλωθέντων στοιχείων και του αποτελέσματος των διασταυρώσεων, ο αιτών δύναται να υποβάλλει οριστικά την αίτηση.

Σε περίπτωση που προκύπτει αναντιστοιχία μεταξύ των δηλωθέντων στοιχείων και του αποτελέσματος των διασταυρώσεων **σε ότι αφορά τη σύνθεση του νοικοκυριού**, η αίτηση παραμένει σε εκκρεμότητα και ο αιτών υποχρεούται να προσκομίσει αποκλειστικά στο Δήμο ή στο Κέντρο Κοινότητας διαμονής του, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την αλλαγή.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ! Σε περίπτωση που νοικοκυριό περιλαμβάνει ενήλικα μέλη που έχουν υποβάλλουν φορολογική δήλωση ξεχωριστά (π.χ. ζευγάρια που έχουν παντρευτεί πρόσφατα και που δεν ζούσαν μαζί κατά το διάστημα της τελευταίας φορολογικής δήλωσης) και η σύνθεση του νοικοκυριού δεν αντλείται αυτόματα, θα πρέπει ο αιτών να προσκομίσει δικαιολογητικά στους Δήμους ή στα Κέντρα Κοινότητας ώστε να προστεθούν τα υπόλοιπα μέλη που απαρτίζουν το νοικοκυριό.

8.1.1.β) Υποβολή της αίτησης μέσω των Δήμων ή των Κέντρων Κοινότητας:

Ο αιτών προσκομίζει στον εξουσιοδοτημένο υπάλληλο του Δήμου διαμονής του ή του Κέντρου Κοινότητας, υπογεγραμμένο από όλα τα ενήλικα μέλη του νοικοκυριού το έντυπο συναίνεσης (**ακόμα και στις περιπτώσεις μονοπρόσωπου νοικοκυριού**), που βρίσκεται αναρτημένο στον διαδικτυακό ιστότοπο του προγράμματος (ή μπορεί να αναζητηθεί στους Δήμους ή στα Κέντρα Κοινότητας). Οι υπογραφές στο έντυπο συναίνεσης πρέπει να έχουν θεωρηθεί για το γνήσιο της υπογραφής (για όλα τα ενήλικα μέλη εκτός από τον αιτούντα που το προσκομίζει). Με το έντυπο συναίνεσης τα μέλη του νοικοκυριού συναινούν στο σύνολο των διασταυρώσεων που θα πραγματοποιηθούν για την επιβεβαίωση των στοιχείων τους.

- ✓ Σημειώνεται ότι εάν η αίτηση αφορά και φιλοξενούμενους, το έντυπο συναίνεσης υπογράφεται υποχρεωτικά και από όλα τα ενήλικα φιλοξενούμενα μέλη και στα αντίστοιχα πεδία του συμπληρώνονται υποχρεωτικά ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) και ο Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ).

Ο εξουσιοδοτημένος υπάλληλος του Δήμου ή του Κέντρου Κοινότητας ενημερώνει τον αιτούντα για όσα στοιχεία έχουν προσυμπληρωθεί και είναι διαθέσιμα από τις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων. Ο αιτών επισημαίνει τα στοιχεία που λείπουν.

Ο εξουσιοδοτημένος υπάλληλος, αφού συμπληρώσει τα στοιχεία της αίτησης στην ηλεκτρονική πλατφόρμα, εκτυπώνει την πλήρη αίτηση με τα δηλωθέντα στοιχεία.

Η εκτυπωμένη αίτηση υπογράφεται από τον αιτούντα, πριν την οριστική της υποβολή και φυλάσσεται στο φυσικό αρχείο από τον εξουσιοδοτημένο υπάλληλο. Με την υπογραφή του ο αιτών δηλώνει ότι επιβεβαιώνει το περιεχόμενο της αίτησης και σε περίπτωση που δεν προκύπτει αναντιστοιχία μεταξύ των δηλωθέντων στοιχείων και του αποτελέσματος των διασταυρώσεων η αίτηση δύναται να υποβληθεί οριστικά.

Σε περίπτωση που προκύπτει αναντιστοιχία μεταξύ των δηλωθέντων στοιχείων και του αποτελέσματος των διασταυρώσεων σε ό,τι αφορά τη σύνθεση του νοικοκυριού, η αίτηση παραμένει σε εκκρεμότητα και ο αιτών υποχρεούται να προσκομίσει στο Δήμο ή στο Κέντρο Κοινότητας κάθε πρόσφορο δικαιολογητικό για την τεκμηρίωση της πραγματικής κατάστασης του νοικοκυριού.

- ✓ **Υπογραμμίζεται ότι η αίτηση μπορεί να αποθηκευτεί σε πρόχειρη μορφή, σε περίπτωση που δεν έχει συμπληρωθεί πλήρως, μέχρι το τέλος του ίδιου μήνα από τον μήνα που δημιουργήθηκε**
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ! Αίτηση η οποία δημιουργήθηκε στις 2 Ιουλίου μπορεί να παραμείνει αποθηκευμένη σε πρόχειρη μορφή μέχρι τις 31 Ιουλίου. Τον Αύγουστο ακυρώνεται και θα πρέπει να δημιουργηθεί νέα αίτηση.
- ✓ **Αιτήσεις που έχουν οριστικά υποβληθεί και εγκριθεί, μπορούν να ανακληθούν και υποβληθούν εκ νέου μόνο έως το τέλος του μήνα στον οποίο υποβάλλονται. Εάν η ανάκληση εγκεκριμένης αίτησης γίνει σε μήνα διαφορετικό από τον μήνα έγκρισης, δεν μπορεί να υποβληθεί νέα αίτηση πριν την πάροδο έξι μηνών από την**

ημερομηνία έγκρισης της προηγούμενης (με την εξαίρεση των περιπτώσεων που αναφέρονται στην ενότητα 13).

- ✓ Αιτήσεις για υπαγωγή στο πρόγραμμα που είτε έχουν ξεκινήσει από Δήμο ή Κέντρο Κοινότητας, είτε έχουν τροποποιηθεί από Δήμο ή Κέντρο Κοινότητας και παραμένουν σε εκκρεμότητα, μπορούν να ολοκληρωθούν μόνο μέσω Δήμου ή του Κέντρου Κοινότητας.

8.1.2. Προσκόμιση και έλεγχος δικαιολογητικών

Οι εξουσιοδοτημένοι υπάλληλοι του Δήμου ή του Κέντρου Κοινότητας ελέγχουν τα δικαιολογητικά και βεβαιώνουν την αποδοχή ή τη μη αποδοχή των δηλωθέντων στην αίτηση, επιλέγοντας το αντίστοιχο πεδίο της ηλεκτρονικής πλατφόρμας. Η πλήρης αίτηση εκτυπώνεται και υπογράφεται από τον αιτούντα πριν την οριστική υποβολή της. Εν συνεχεία, ο εξουσιοδοτημένος υπάλληλος υποβάλλει οριστικά την αίτηση και τηρεί φυσικό αρχείο των δικαιολογητικών κάθε νοικοκυριού.

8.1.3. Εκτύπωση της πράξης έγκρισης μετά την οριστική υποβολή και έγκριση της αίτησης

Μετά την οριστική υποβολή, και σε περίπτωση που η αίτηση εγκριθεί, **η πράξη έγκρισης εκτυπώνεται σε ένα αντίτυπο, το οποίο παραλαμβάνεται από τον αιτούντα.**

8.2. Επεξεργασία της αίτησης

Η επιλογή των δικαιούχων γίνεται με βάση:

- α)** τα δηλωθέντα από τον αιτούντα στοιχεία,
- β)** τις ηλεκτρονικές διασταυρώσεις ως προς αυτά,
- γ)** τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά, όπου αυτά απαιτούνται.

Σε περίπτωση που μετά την οριστική υποβολή και επεξεργασία της αίτησης το νοικοκυριό πληροί τα κριτήρια υπαγωγής στο πρόγραμμα και υπάρχει ταύτιση των δηλωθέντων στοιχείων με αυτά που προκύπτουν από τις διασταυρώσεις, η αίτηση γίνεται δεκτή και σημαίνεται αυτομάτως με την ένδειξη «**Εγκεκριμένη**».

Σε περίπτωση που μετά την οριστική υποβολή και επεξεργασία της αίτησης το νοικοκυριό δεν πληροί τα κριτήρια υπαγωγής στο πρόγραμμα η αίτηση σημαίνεται αυτομάτως με την ένδειξη «**Μη έγκριση**». Οι λόγοι της απόρριψης αναγράφονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του προγράμματος.

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί, μέσω διασταυρώσεων, ότι μετά την οριστική υποβολή και επεξεργασία της, η αίτηση εκ παραδρομής ή τεχνικής αστοχίας έχει εγκριθεί χωρίς να πληρούνται κάποια από τα κριτήρια που ορίζονται στην παρούσα απόφαση, η πράξη έγκρισης ανακαλείται. Οι λόγοι της ανάκλησης αναγράφονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του προγράμματος.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Η εγκεκριμένη αίτηση δύναται να τροποποιηθεί από τον δικαιούχο απευθείας, ή μέσω του Δήμου ή του Κέντρου Κοινότητας του τόπου διαμονής, καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος αποκλειστικά για τη διόρθωση των στοιχείων επικοινωνίας και του αριθμού τραπεζικού λογαριασμού (IBAN).

9. Απαιτούμενα δικαιολογητικά

Τα έγγραφα που υποβάλλονται στους Δήμους ή στα Κέντρα Κοινότητας για την τεκμηρίωση των κριτηρίων και των προϋποθέσεων ένταξης στο πρόγραμμα είναι:

1. Σε περίπτωση που η **σύνθεση του νοικοκυριού** είναι διαφορετική από αυτήν που εμφανίζεται από τα αποτελέσματα των ηλεκτρονικών διασταυρώσεων, απαιτείται η προσκόμιση οποιουδήποτε επίσημου δικαιολογητικού τεκμηριώνει τη μεταβολή (πχ πιστοποιητικό γέννησης, αντίγραφο ληξιαρχικής πράξης θανάτου, πιστοποιητικό γάμου, αποδεικτικά διαμονής σε διαφορετική κατοικία).
2. Για τον **έλεγχο του κριτηρίου πενταετούς/ δωδεκαετούς διαμονής**, εάν δεν προκύπτει αυτόματα από την υποβολή δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, απαιτείται:
  - α. Για τους έλληνες πολίτες, η προσκόμιση κάποιου αποδεικτικού που να πιστοποιεί ότι διέμεναν στη χώρα για το διάστημα αυτό. Ενδεικτικά: αποδεικτικό φοίτησης σε σχολείο / σχολή, συμβάσεις εργασίας, κάρτα ανεργίας, λογαριασμοί ΔΕΚΟ, εμπρόθεσμα μισθωτήρια συμβόλαια.
  - β. για τους αλλοδαπούς πολίτες, η προσκόμιση άδειας παραμονής ή άλλου αντίστοιχου εγγράφου νόμιμης παραμονής στη χώρα για τα έτη αυτά (βεβαίωση κατάθεσης αιτήματος ανανέωσης αυτής).Ειδικά για τις περιπτώσεις που ο αιτών ή ενήλικο μέλος του νοικοκυριού είναι αλλοδαπός και το κριτήριο νόμιμης παραμονής στην χώρα κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης δεν δύναται να βεβαιωθεί ηλεκτρονικά μέσω διαλειτουργικότητας των σχετικών πληροφοριακών συστημάτων, για τον έλεγχο του απαιτείται η προσκόμιση άδειας διαμονής σε ισχύ ή η βεβαίωση κατάθεσης αιτήματος ανανέωσής της.
3. Για τον έλεγχο της νόμιμης παραμονής στη χώρα κατά τη στιγμή της υποβολής της αίτησης, εάν αυτή δεν διασταυρώνεται αυτόματα, απαιτείται η προσκόμιση της άδειας διαμονής σε ισχύ ή αποδεικτικό υποβολής αιτήματος για ανανέωση αυτής.

Με την αριθμ. 374365/2021 (Β'5242) Απόφαση του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, **όλες οι αιτήσεις ανανέωσης των τίτλων διαμονής** όλων των κατηγοριών (άδειες διαμονής, δελτία διαμονής και δελτία μόνιμης διαμονής), οι οποίες χορηγούνταν σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4251/2014 και του π.δ. 106/2007, **υποβάλλονται πλέον ηλεκτρονικά** μέσω της ιστοσελίδας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου (<https://applications.migration.gov.gr/metanasteusi/>).

Το αποδεικτικό υποβολής ηλεκτρονικής αίτησης ανανέωσης που προσκομίζουν πολίτες τρίτης χώρας, **επέχει πλέον θέση βεβαίωσης**, κατά την έννοια της παραγράφου 4 του άρθρου 9 του ν. 4251/2014 («Μπλε Βεβαίωση») και έχει **ετήσια διάρκεια**. Συνεπώς, κατά την υποβολή της αίτησης για το πρόγραμμα, στο πεδίο **Ημερομηνία Λήξης Άδειας Διαμονής**, συμπληρώνεται ένα έτος μετά από την ημερομηνία καταχώρησης του ηλεκτρονικού αιτήματος του πολίτη.

Η ακρίβεια των στοιχείων και η ισχύς της βεβαίωσης μπορεί να διασταυρώνεται (ελέγχεται) ηλεκτρονικά από τις δημόσιες υπηρεσίες, είτε μέσω της υπηρεσίας διαλειτουργικότητας των δημοσίων φορέων με το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα

(Ο.Π.Σ) «Μετανάστευσης» του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, είτε μέσω αναζήτησης στο πεδίο «Ηλεκτρονική Πορεία Φακέλου Πολίτη Τρίτης Χώρας» του Υπουργείου (www.migration.gov.gr).

ΠΡΟΣΟΧΗ! Η ανωτέρω διαδικασία δεν ισχύει για τους αναγνωρισμένους πρόσφυγες, οι οποίοι μετά την λήξη της άδειας διαμονής τους, θα πρέπει να υποβάλλουν ηλεκτρονικά τα δικαιολογητικά για την ανανέωσή της στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Αυτοτελούς Κλιμακίου Ασύλου για τους Δικαιούχους Διεθνούς Προστασίας (GAS.residencepermits@migration.gov.gr).

Εάν η άδεια λήξει πριν την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανανέωσης, αποστέλλεται από την Υπηρεσία Ασύλου στο email που έχει δηλώσει ο αιτών σχετική Βεβαίωση Κατάστασης Αιτήματος. Η υποβολή του ηλεκτρονικού μηνύματος για ανανέωση της άδειας, καθώς και η Βεβαίωση Κατάστασης Αιτήματος μπορούν να αποτελέσουν δικαιολογητικά για την νόμιμη παραμονή στη χώρα για τους αναγνωρισμένους πρόσφυγες που έχει λήξει η άδεια διαμονής τους.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Δεν μπορούν να αιτηθούν οι: i) αιτούντες διεθνούς προστασίας (αιτούντες άσυλο), ii) κάτοχοι ειδικής βεβαίωσης νόμιμης διαμονής και iii) όσοι έχουν αιτηθεί για αρχική έκδοση (και όχι ανανέωση) άδειας διαμονής.

4. Σε περίπτωση **μονογονεϊκής οικογένειας** προσκομίζονται δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν ότι ένας μόνο γονέας ασκεί κατ' αποκλειστικότητα ή μετά από σχετική ανάθεση με δικαστική απόφαση ή συμβολαιογραφική πράξη, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, την προσωρινή ή μόνιμη επιμέλεια ενός ή περισσότερων ανήλικων τέκνων (ενδεικτικά έγγραφα από τα οποία προκύπτει ότι είναι άγαμος, σε χηρεία ή διαζευγμένος, ή ο έτερος γονέας κρατείται σε σωφρονιστικό κατάστημα).

ΠΡΟΣΟΧΗ! Δεν μπορεί να καταχωρηθεί μονογονεϊκότητα μόνο με ιδιωτικό συμφωνητικό μεταξύ των γονέων.

5. Σε περίπτωση **οικογένειας με απροστάτευτο/α τέκνο/α** προσκομίζεται δικαστική απόφαση ανάθεσης της επιμέλειας αυτού/ών σε μέλος του νοικοκυριού.
6. Σε περίπτωση νοικοκυριού με ανήλικα τέκνα για τα οποία συντρέχουν οι **προϋποθέσεις φοίτησης στην υποχρεωτική εκπαίδευση**, κι εφόσον η εγγραφή και η επάρκεια φοίτησης δεν δύναται να βεβαιωθούν ηλεκτρονικά μέσω διαλειτουργικότητας των πληροφοριακών συστημάτων του επιδόματος και του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, απαιτείται η προσκόμιση σχετικής βεβαίωσης από τον Διευθυντή ή Προϊστάμενο της σχολικής μονάδας ή αντίστοιχου αποδεικτικού (πχ απολυτήριο).

10. Υποχρεώσεις δικαιούχων

Οι δικαιούχοι και τα υπόλοιπα μέλη του νοικοκυριού:

- ✓ Υποβάλλουν Δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος κάθε έτος.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Η υποβολή Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την υποβολή αίτησης στο Επίδομα Στέγασης. Η συγκεκριμένη προϋπόθεση δεν δύναται να παρακαμφθεί ούτε για τις περιπτώσεις αιτούντων που δεν είναι υπόχρεοι υποβολής Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος.

- ✓ Συναινούν στη διενέργεια κοινωνικής έρευνας και σε κατ' οίκον επισκέψεις από αρμόδιους υπαλλήλους των Δήμων ή των Κέντρων Κοινότητας, αν απαιτηθεί, για επιτόπια επαλήθευση της σύνθεσης του νοικοκυριού.
- ✓ Ενημερώνουν καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου χορήγησης του επιδόματος για ενδεχόμενη διακοπή ή λήξη ισχύος του μισθωτηρίου. Στις περιπτώσεις όπου διακόπτεται η μίσθωση του συγκεκριμένου ακινήτου, αλλά το νοικοκυριό έχει μετακομίσει σε άλλη ενοικιαζόμενη κατοικία, ενημερώνεται η υπηρεσία του Δήμου ή το Κέντρο Κοινότητας για την αλλαγή. Σε αυτή την περίπτωση δεν ανακαλείται η αίτηση και η λήψη του επιδόματος συνεχίζεται κανονικά. Με τη λήξη του εξαμήνου ισχύος της αίτησης, το νοικοκυριό θα αιτηθεί με το νέο μισθωτήριο. Εάν διακοπεί η μίσθωση και πλέον το νοικοκυριό δεν μισθώνει την κύρια κατοικία του, τότε ανακαλείται η αίτηση (βλέπε στη συνέχεια ενότητα 13, Α)
- ✓ Εξασφαλίζουν τη φοίτηση των ανηλίκων μελών του νοικοκυριού στην υποχρεωτική εκπαίδευση.
- ✓ Υποβάλλουν αίτημα ανάκλησης της πράξης έγκρισης στις περιπτώσεις β, γ, δ, ε και στ της παρ. 1 του άρθρου 13 (βλέπε στη συνέχεια ενότητα 13, Α)
- ✓ Συμπεριλαμβάνουν στην επόμενη δήλωση φορολογίας εισοδήματος όλες τις αλλαγές που αναφέρθηκαν κατά τη διαδικασία υποβολής της αίτησης.

11. Χρόνος – τρόπος και διάρκεια καταβολής του επιδόματος

Η καταβολή του επιδόματος έχει διάρκεια **έξι μήνες** και το δικαίωμα στην καταβολή του επιδόματος ισχύει από την 1^η ημέρα του επόμενου μήνα από αυτόν κατά τον οποίο υποβλήθηκε η αίτηση.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ! Για τις αιτήσεις που θα υποβληθούν κατά το μήνα Απρίλιο, το δικαίωμα στην καταβολή του επιδόματος ισχύει για το μήνα Μάιο. Έτσι, ανεξάρτητα από το αν η αίτηση υποβληθεί π.χ. στις 5 ή στις 25 Απριλίου, η πρώτη καταβολή του επιδόματος θα αφορά το μήνα Μάιο και θα πραγματοποιηθεί στο τέλος του Μαΐου. Η τελευταία πληρωμή θα καταβληθεί τον Οκτώβριο. Με την πάροδο των έξι μηνών, και συγκεκριμένα εντός του Οκτωβρίου (τελευταίου μήνα ισχύος της προηγούμενης αίτησης) ο δικαιούχος δύναται να υποβάλει νέα αίτηση ένταξης στο πρόγραμμα.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Οι εγκεκριμένες αιτήσεις έχουν διάρκεια ισχύος **έξι μήνες**.

Το επίδομα καταβάλλεται μηνιαίως με πίστωση σε τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου, ο οποίος τηρείται υποχρεωτικά σε πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί στην Ελλάδα.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Η ενίσχυση δεν καταβάλλεται εάν ο αιτών δεν έχει δηλώσει στην αίτηση για ένταξη στο πρόγραμμα αριθμό τραπεζικού λογαριασμού (IBAN) στον οποίο είναι δικαιούχος ή συνδικαιούχος, ή σε περίπτωση αποτυχίας της ταυτοποίησης του μέσω ΑΦΜ. Για τη διασφάλιση της ομαλής έκβασης των πληρωμών συστήνεται οι δικαιούχοι πριν την ολοκλήρωση της αίτησης για το πρόγραμμα, να μεταβαίνουν σε τραπεζικό κατάστημα για την επικαιροποίηση των στοιχείων του τραπεζικού τους λογαριασμού και ιδιαιτέρως την αντιστοίχιση IBAN με ΑΦΜ.

12. Αναστολή καταβολής του επιδόματος

1. Η καταβολή του επιδόματος αναστέλλεται **αυτοδικαίως**, εάν μέσω των διασταυρώσεων που διενεργεί η Η.ΔΙ.ΚΑ. Α.Ε. ή από έγγραφα στοιχεία που περιέρχονται στο αρμόδιο όργανο του Δήμου ή του Κέντρου Κοινότητας ή του Ο.Π.Ε.Κ.Α. προκύπτει αναντιστοιχία ανάμεσα σε όσα δηλώθηκαν στην αίτηση και στην πραγματική κατάσταση του νοικοκυριού. Ο δικαιούχος ειδοποιείται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή μέσω γραπτού μηνύματος στον αριθμό κινητού τηλεφώνου που έχει δηλώσει, για την αναστολή της καταβολής.

2. Οι δικαιούχοι δύνανται έως το τέλος του μεθεπόμενου μήνα από την ημερομηνία αναστολής να προσκομίσουν κάθε πρόσφορο δικαιολογητικό που τεκμηριώνει την πραγματική τους κατάσταση κατά το εξάμηνο αναφοράς. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου ή του Κέντρου Κοινότητας, όποτε κρίνουν ότι απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση της υπόθεσης, διεξάγουν κοινωνική έρευνα και καλούν τους δικαιούχους να παράσχουν διευκρινίσεις.

3. Αν μετά τη διερεύνηση της υπόθεσης, δεν προκύψει αναντιστοιχία μεταξύ των δηλουμένων στην αίτηση στοιχείων και της πραγματικής κατάστασης του νοικοκυριού κατά το μήνα υποβολής της αίτησης και σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του προγράμματος, γίνεται από τον εξουσιοδοτημένο υπάλληλο επαναφορά της αίτησης σε κατάσταση Εγκεκριμένη και το επίδομα καταβάλλεται αναδρομικά. Σε περίπτωση που επιβεβαιωθεί η αναντιστοιχία, η πράξη έγκρισης ανακαλείται.

13. Ανάκληση της πράξης έγκρισης

A. Η πράξη έγκρισης ανακαλείται από τον δικαιούχο ή άλλο ενήλικο μέλος του νοικοκυριού με την υποβολή εντύπου ανάκλησης στις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου ή του Κέντρου Κοινότητας:

1. Καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της.
ΠΡΟΣΟΧΗ! Σε αυτή την περίπτωση, το νοικοκυριό δεν δύναται να υποβάλει εκ νέου αίτηση πριν την πάροδο έξι μηνών από τον μήνα έγκρισης της τελευταίας αίτησης.
2. Υποχρεωτικά εντός του μήνα έγκρισης σε περίπτωση που μετά την υποβολή και εντός του ίδιου μήνα, μεταβληθεί η σύνθεση του νοικοκυριού ή η κατάσταση διαμονής σε σχέση με τα δηλωθέντα στοιχεία.
3. Υποχρεωτικά εντός του μήνα κατά τον οποίο το νοικοκυριό σταματήσει να μισθώνει την κύρια κατοικία του.
4. Υποχρεωτικά εντός του μήνα κατά τον οποίο το νοικοκυριό μετακομίζει στο εξωτερικό.
ΠΡΟΣΟΧΗ! Δεν διακόπτεται η καταβολή του επιδόματος εάν η απουσία του δικαιούχου οφείλεται σε λόγους νοσηλείας σε θεραπευτήρια του εξωτερικού, ανεξάρτητα από τη χρονική διάρκεια αυτής.
5. Υποχρεωτικά όταν το μέλος εμπλέκεται ακούσια σε αίτηση. Σε αυτή την περίπτωση δύναται να υποβάλει νέα αίτηση πριν την πάροδο έξι μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της πράξης έγκρισης.
6. Υποχρεωτικά τον επόμενο μήνα από εκείνον του θανάτου του δικαιούχου.
ΠΡΟΣΟΧΗ! Σε αυτή την περίπτωση εάν πρόκειται για πολυπρόσωπο νοικοκυριό, αυτό δύναται να υποβάλει νέα αίτηση πριν την πάροδο έξι μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της πράξης έγκρισης. Για την υποβολή της νέας αίτησης ακολουθείται η εξής διαδικασία: Μέλος του νοικοκυριού υποβάλει Αίτημα Ανάκλησης της αίτησης και εν συνεχεία ο εξουσιοδοτημένος υπάλληλος ανακαλεί την αίτηση και αποστέλλει με ηλεκτρονικό μήνυμα στο epidomastegasis@yeka.gr υπογεγραμμένο το αίτημα άρσης ποινής για τα υπόλοιπα μέλη του νοικοκυριού. Μετά την άρση της ποινής το νοικοκυριό μπορεί να υποβάλει νέα αίτηση με αιτούντα το μέλος του νοικοκυριού που θα έχει το μισθωτήριο στο όνομα του. Εάν ο αριθμός παροχής ΔΕΔΔΗΕ εξακολουθεί να είναι στο όνομα του θανόντα, μπορεί να γίνει Αποδοχή από τον χρήστη στη σχετική επισήμανση.
Η αίτηση δεν ανακαλείται στις περιπτώσεις που αποβιώσει μέλος νοικοκυριού.

B. Η πράξη έγκρισης του Επιδόματος Στέγασης ανακαλείται **αυτοδίκαια**:

1. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι ένα ή περισσότερα μέλη νοικοκυριού συμμετέχουν σε παραπάνω από μια αιτήσεις. Σε αυτή την περίπτωση το νοικοκυριό δικαιούται να επανυποβάλει αίτηση για το πρόγραμμα μετά την πάροδο πέντε (5) ετών και με την προϋπόθεση ότι έχουν επιστραφεί τα αχρεωστήτως καταβληθέντα.
2. Εάν μετά την αναστολή καταβολής του επιδόματος επιβεβαιωθεί, η αναντιστοιχία μεταξύ των δηλουμένων στην αίτηση στοιχείων και της πραγματικής κατάστασης του νοικοκυριού.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Σε αυτή την περίπτωση, το νοικοκυριό μπορεί να επανυποβάλει αίτηση μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από την ημερομηνία αναστολής και με την προϋπόθεση ότι έχουν

επιστραφεί τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά. Μετά την πάροδο των έξι μηνών και σε περίπτωση μη επιστροφής των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, το νοικοκυριό δύναται να επανυποβάλει αίτηση για το πρόγραμμα και, εφόσον η αίτηση εγκριθεί, τα επιστρεπτέα ποσά συμψηφίζονται στις επόμενες καταβολές.

3. Εάν δικαιούχος ή μέλος του νοικοκυριού δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις των περιπτώσεων 2, 3, και 5 του άρθρου 10 της ΚΥΑ.

4. Σε περίπτωση εκ παραδρομής έγκρισης ή τεχνικής αστοχίας.

5. Σε περίπτωση θανάτου του δικαιούχου. Σε αυτή την περίπτωση μπορεί να υποβληθεί άμεσα νέα αίτηση για τα υπόλοιπα μέλη του νοικοκυριού με την προϋπόθεση ύπαρξης ηλεκτρονικού μισθωτηρίου συμβολαίου στο όνομα άλλου μέλους του νοικοκυριού, (σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται ανωτέρω στο πεδίο Α. περ. 6) .

6. Εφόσον, κατόπιν τεσσάρων διαδοχικών εντολών πίστωσης δεν έχει καταστεί δυνατόν να πιστωθεί το επίδομα από τη ΔΙΑΣ Α.Ε. στον τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου.

14. Αχρεωστήτως καταβληθέντα – Αναδρομικότητα πληρωμών

1. Υπό την επιφύλαξη αυστηρότερων ποινών, που προβλέπονται στην κείμενη ποινική νομοθεσία, σε περίπτωση δήλωσης από τον αιτούντα ψευδών στοιχείων ή απόκρυψης αληθινών στην αίτηση ένταξης του στο πρόγραμμα, με σκοπό τον προσπορισμό περιουσιακού οφέλους στον ίδιο ή σε τρίτο, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 22 του ν. 1599/1986 (Α' 75).
Σε κάθε περίπτωση, μετά από αυτεπάγγελτη ή κατόπιν αναφοράς έρευνα, τα σχετικά στοιχεία παραπέμπονται στον αρμόδιο εισαγγελέα για την εξέταση των ενδεχόμενων ποινικών ευθυνών των υπευθύνων.
2. Τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά καταλογίζονται σε βάρος όσων έλαβαν το Επίδομα χωρίς να το δικαιούνται και εισπράττονται άτοκα. Για την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών εφαρμόζονται όσα προβλέπονται στις παραγράφους 3, 5 και 6 του άρθρου 45 του ν. 4520/2018 (Α'30). Σε περίπτωση μη επιστροφής τους καταλογίζονται μετά την έκδοση νομίμου τίτλου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν.δ. 356/74 «Περί Κώδικος Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων» (Α'90) στα πρόσωπα στα οποία αχρεωστήτως κατεβλήθησαν.
3. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος δεν έλαβε το ποσό της εισοδηματικής ενίσχυσης που του αναλογεί εξαιτίας αμέλειας υπαλλήλου του Δήμου ή του Κέντρου Κοινότητας κατά τη διαδικασία υποβολής της αίτησης, ή εν γένει για λόγο που τεκμηριωμένα δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του δικαιούχου, το ποσό καταβάλλεται αναδρομικά, μετά από σχετική εισήγηση του αρμόδιου υπαλλήλου προς τον Ο.Π.Ε.Κ.Α.
4. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος δεν έλαβε το ποσό του επιδόματος εξαιτίας δήλωσης στην αίτηση για ένταξη στο πρόγραμμα αριθμού τραπεζικού λογαριασμού στον οποίο δεν είναι δικαιούχος ή συνδικαιούχος ή αποτυχίας ταυτοποίησης μέσω ΑΦΜ, το ποσό καταβάλλεται αναδρομικά, μετά από τη αλλαγή του IBAN στην εγκεκριμένη αίτηση. Εάν η αίτηση ανακληθεί κατόπιν τεσσάρων διαδοχικών εντολών πίστωσης όπου δεν έχει καταστεί δυνατόν να πιστωθεί η εισοδηματική ενίσχυση από τη ΔΙΑΣ Α.Ε. στον τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου, δεν υπάρχει δυνατότητα αναδρομικής καταβολής των ποσών αυτών.

Παράρτημα Ι:

Εισηγήσεις για αναδρομική καταβολή και αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά – Ενδικοφανείς προσφυγές

Αναδρομική καταβολή αιτιολογείται μόνο σε περίπτωση διαπίστωσης λάθους από υπάλληλο Δήμου ή Κέντρου Κοινότητας κατά τη διαδικασία υποβολής της αίτησης ή για λόγο που τεκμηριωμένα δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του δικαιούχου. Ενδεικτικά, αναδρομικότητα αναγνωρίζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- λανθασμένη καταχώρηση στοιχείων της αίτησης,
- μη οριστική υποβολή ή ανάκληση αίτησης εκ παραδρομής,
- αδυναμία έγκαιρης υποβολής της αίτησης λόγω προσωρινής διακοπής λειτουργίας της υπηρεσίας ή αδυναμίας έγκαιρης εξυπηρέτησης του αιτούντα.

Σε αυτές τις περιπτώσεις ο Δήμος ή το ΚΚ αποστέλλει εισήγηση στην αρμόδια Διεύθυνση του ΟΠΕΚΑ (στην κεντρική υπηρεσία ή την αρμόδια περιφερειακή διεύθυνση) του ΟΠΕΚΑ με ένδειξη «ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 14 ΠΕΡ. 3». Στην εισήγηση πρέπει να τεκμηριώνεται σαφώς ο λόγος της αναδρομικής καταβολής, καθώς και η ημερομηνία αυτής (επισυνάπτονται κατά περίπτωση τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την εισήγηση).

Οι εισηγήσεις για αναδρομικές καταβολές και αναζήτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, καθώς και τυχόν καταγγελίες αιτούντων-δικαιούχων αποστέλλονται στις ακόλουθες διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των κατά τόπο αρμόδιων διευθύνσεων του ΟΠΕΚΑ.

Κεντρική Υπηρεσία – Διεύθυνση Παροχών Κοινωνικής Αλληλεγγύης	stegasi_evalotes@opeka.gr
Περιφερειακή Διεύθυνση Κεντρικής Μακεδονίας	epid.anasf.pdkm@opeka.gr
Περιφερειακή Διεύθυνση Δυτικής Μακεδονίας	pddm.kozani@opeka.gr
Περιφερειακή Διεύθυνση Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	pdamth.komotini@opeka.gr
Περιφερειακή Διεύθυνση Πελοποννήσου	pdp.proniaka@opeka.gr
Περιφερειακή Διεύθυνση Δυτικής Ελλάδος	pdde.patra@opeka.gr
Περιφερειακή Διεύθυνση Ηπείρου	paroxes.pde@opeka.gr

Περιφερειακή Διεύθυνση Στερεάς Ελλάδας	paroxes.pdse@opeka.gr
Περιφερειακή Διεύθυνση Θεσσαλίας	pdth.pron_paroxes@opeka.gr
Περιφερειακή Διεύθυνση Κρήτης	pdk.irakleio@opeka.gr

Η άσκηση ενδικοφανών προσφυγών γίνεται επίσης στις περιφερειακές διευθύνσεις του ΟΠΕΚΑ με την εξαίρεση της Περιφερειακής Διεύθυνσης **Ηπείρου, Στερεάς Ελλάδας, Δυτικής Μακεδονίας και Πελοποννήσου**. Σε αυτές τις τέσσερις περιπτώσεις, οι ενδικοφανείς προσφυγές αποστέλλονται στην Κεντρική Υπηρεσία του ΟΠΕΚΑ στο email: endika@opeka.gr

Παράρτημα II: Χορήγηση Κωδικών

Οι εισηγήσεις για χορήγηση ή διακοπή κωδικών σε χρήστες ή επόπτες του προγράμματος «Επίδομα Στέγασης» θα αποστέλλονται αποκλειστικά στο email kkoin_support@opeka.gr το οποίο χειρίζεται ο κος Ευάγγελος Κατέρης. Συνεπώς, δεν θα αποστέλλονται email για κανένα άλλο θέμα στην συγκεκριμένη ηλεκτρονική διεύθυνση.

Ως προς τη διαδικασία χορήγησης κωδικών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 48 παρ. 2γ του ν.4520/2018, παρέχεται η δυνατότητα πρόσβασης, σε εξουσιοδοτημένους - διαπιστευμένους από τον Διοικητή του ΟΠΕΚΑ, ύστερα από πρόταση του Δημάρχου του οικείου ΟΤΑ α΄ βαθμού. Επομένως δεν θα ακολουθείται στο εξής η μέχρι σήμερα διαδικασία της αποστολής διαβιβαστικού εγγράφου υπογεγραμμένου από τον προϊστάμενο της αρμόδιας διεύθυνσης του Δήμου, εκτός και αν αποδεικνύεται ότι έχει εξουσιοδοτηθεί προς τούτο από τον Δήμαρχο.

Συγκεκριμένα οι Δήμοι που αιτούνται χορήγησης κωδικών οφείλουν να επισυνάψουν:
α) Την πρόταση του Δημάρχου για χορήγηση κωδικών είτε σε ψηφιοποιημένο (σκαναρισμένο) έγγραφο στο e-mail kkoin_support@opeka.gr είτε να το αποστέλουν σε έντυπη μορφή υπόψη της στον ΟΠΕΚΑ –Γενική Διεύθυνση Παροχών –Διεύθυνση Παροχών Κοινωνικής Αλληλεγγύης-Τμήμα Χορήγησης Οικονομικών Ενισχύσεων σε ευάλωτες ομάδες (Πατησίων 30, ΤΚ 10677). Επισημαίνεται ότι το έγγραφο αυτό θα είναι επίσημο και θα φέρει υποχρεωτικά αριθμό πρωτοκόλλου, ημερομηνία, τελικό υπογράφωντα, σφραγίδα κλπ και
β) Συμπληρωμένο τον παρακάτω πίνακα με τα στοιχεία των εν δυνάμει χρηστών /εποπτών.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ: Π.Ε.: ΔΗΜΟΣ: ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΤΜΗΜΑ:						
Α/Α	ΟΝΟΜΑ	ΕΠΩΝΥΜΟ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ: ΧΡΗΣΤΗΣ/ΕΠΟΠΤΗΣ (ΧΡΗΣΤΗΣ: καταχώρηση στοιχείων αίτησης/ ΕΠΟΠΤΗΣ: καταχώρηση στοιχείων, τροποποίηση, αναστολή, ανάκληση αιτήσεων)	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	EMAIL (με το οποίο έχετε <u>πιστοποιηθεί ή</u> <u>επιθυμείτε να</u> <u>πιστοποιηθείτε</u> <u>ως χρήστης ή</u> <u>επόπτης</u>)	ΕΙΧΑΤΕ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΧΡΗΣΤΗ/ΕΠΟΠΤΗ ΝΑΙ ΟΧΙ Σε καταφατική απάντηση σημειώστε το email με το οποίο είχατε πιστοποιηθεί
1.						
2.						

ΠΡΟΣΟΧΗ!!

Η διαφύλαξη των κωδικών είναι ευθύνη του κάθε χρήστη και η απώλεια, διαρροή ή παραβίαση τους θα πρέπει άμεσα να δηλώνεται στην αρμόδια Διεύθυνση του ΟΠΕΚΑ.

Παράρτημα III: Στοιχεία Επικοινωνίας

- ✓ Email με ερωτήματα που αφορούν σε όρους και προϋποθέσεις του Προγράμματος, αποστέλλονται αποκλειστικά στο epidomastegasis@yeka.gr (και όχι σε οποιαδήποτε άλλη προσωπική-υπηρεσιακή διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου).
- ✓ Στο ανωτέρω email θα απαντώνται μόνο τα **εξειδικευμένα ερωτήματα**, τα οποία δεν περιλαμβάνονται στην κοινή υπουργική απόφαση του προγράμματος, στον παρόντα Οδηγό Εφαρμογής, στις Συχνές Ερωτήσεις και τις Ενημερώσεις προς τους Δήμους και τα Κέντρα Κοινότητας που βρίσκονται όλα αναρτημένα στην πλατφόρμα του Επιδόματος Στέγασης.
Οι χρήστες οφείλουν να μελετούν προσεκτικά το ενημερωτικό υλικό που έχουν στη διάθεση τους και να ανατρέχουν σε αυτό πριν την αποστολή του οποιουδήποτε ερωτήματος.
- ✓ Σε ερωτήσεις αποκλειστικά τεχνικού χαρακτήρα (πχ προβλήματα με την πλατφόρμα, μη εμφάνιση στοιχείων κτλ) απαντά το 5ψηφιο νούμερο **11131** της ΗΔΙΚΑ.